

Rhaglen Gyflawn Gyhoeddus

Gwasanaeth Democratiaeth
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Y Cyngor Eitem 6 - Cwestiynau

Mae'r dudalen yma'n fwriadol wag.

EITEM 6 – CWESTIYNAU

Cwestiynau gan Aelodau Etholedig

(1) Cwestiwn Y Cynghorydd John Pughe Roberts

O ystyried y rhwymedigaethau statudol o dan Ddeddf Addysg 2002 (a.175) a Cadw Dysgwyr yn Ddiogel (Llywodraeth Cymru, 2021), rhaid i gyrff llywodraethu sicrhau trefniadau diogelu effeithiol, darparu her gadarn, a gwirio bod gweithdrefnau'n cael eu dilyn. Adnabu'r Adolygiad Ymarfer Plant ddiffygion sylweddol, gan gynnwys:

- her a goruchwyliaeth annigonol gan lywodraethwyr;
- gor-ddibyniaeth ar sicrwydd gan uwch arweinwyr heb wirio hynny;
- hyfforddiant diogelu annigonol;
- cyfathrebu aneglur neu wedi'i oedi gyda'r LADO a'r Awdurdod Lleol.

Er mwyn tryloywder, atebolrwydd a hyder y cyhoedd, gofynnaf i'r Arweinydd gadarnhau nad oes unrhyw unigolyn sy'n gysylltiedig â'r methiannau hyn yn gwasanaethu yn ei Chabinet ar hyn o bryd?

Ateb Yr Arweinydd, Y Cynghorydd Nia Jeffreys

Mae un o aelodau'r Cabinet yn gwasanaethu fel llywodraethwr yn Ysgol Friars, ac mi wn fod yr aelod yn ymddiheuro i'r dioddefwyr am effaith bellgyrhaeddol methiannau'r Corff Llywodraethu sydd wedi'u hamlygu yn adroddiad *Cyfiawnder trwy ein Dewrder*. Fel Cabinet a Chyngor, rydym yn derbyn yr adroddiad yn llawn. Ein cyfrifoldeb ni bellach yw gweithredu ar holl argymhellion a chanfyddiadau'r adroddiad. Mae dewrder y dioddefwyr yn ein cymell i weithredu'n gyflym ac yn bendant.

Bydd Aelodau hefyd yn ymwybodol fod gennym fersiwn newydd o Gynllun Ymateb wrthi'n cael ei lunio a bydd pob argymhelliad o 'Cyfiawnder trwy ein Dewrder' sydd ynghlwm â llywodraethiant ysgolion yn cael sylw manwl fel rhan o'r gwaith hwnnw. Hefyd, rwy'n falch o glywed fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi adolygiad o'r gyfundrefn Llywodraethu Ysgolion a byddwn fel Cyngor yn awyddus iawn i gymryd pob rhan posib yn hwnnw.

Bydd angen edrych ar drefniadau llywodraethu'r Cyngor a byddaf yn comisiynu'r Prif Weithredwr i weithio gyda chorff allanol megis y WLGA, a byddwn yn croesawu cydweithio trawsbleidiol ar gyloch gorchwyl y gwaith yma.

(2) Cwestiwn Y Cynghorydd Angela Russell

Yn sgil cyhoeddi'r Adolygiad Ymarfer Plant, 'Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder', ac adnabod dros hanner cant o gyfleoedd a gollwyd i ddiogelu'r plant, pa wersi penodol sydd wedi'u dysgu, a pha sicrwydd y gellir ei ddarparu na fydd methiannau systemig o'r fath yn cael eu hailadrodd? Mae'n arbennig o bryderus y dylai llawer o'r gwersi hyn fod wedi cael eu hymgorffori yn dilyn Ymchwiliad Waterhouse.

Ateb Yr Arweinydd, Y Cynghorydd Nia Jeffreys

Diolch am y cwestiwn pwysig a hynod amserol yma, sef ein cyfarfod Cyngor Llawn cyntaf ers cyhoeddi 'Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder' union fis yn ôl - adroddiad sydd yn amlygu'n glir fethiannau'r Cyngor. Fedra'i ddim peidio cydnabod dewrder y dioddefwyr a'r goroeswyr; eu dewrder nhw sydd yn fy ngyrru ymlaen i weithredu – wrth gwrs rydym yn derbyn casgliadau'r adolygiad yn llawn ac yn cydnabod yr holl gyfleoedd a gollwyd. Ni ddylai'r methiannau hyn fod wedi digwydd. Rydw i fel Arweinydd y Cyngor yn ymddiheuro i'r dioddefwyr a phawb gafodd eu heffeithio gan y troseddau.

Mae'r gwaith o adfer ac ymateb i'r digwyddiadau hyn ar waith er mwyn gwella a chryfhau trefniadau'r Cyngor. Mae Bwrdd Ymateb wedi'i sefydlu a'i roi ar waith er mwyn craffu a herio a rwy'n hynod o ddiolchgar i'r Cadeirydd Annibynnol, yr Athro Sally Holland am ei her a'i harweiniad cyson.

Rwy'n diolch hefyd i'r nifer helaeth o asiantaethau eraill sy'n sylwedyddion o'r bwrdd – Llywodraeth Cymru, y Comisiynydd Plant, Estyn, Arolygaeth Gofal Cymru, a'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol. Mae eu cyfraniad yn werthfawr iawn.

Rwyf i, a fy nghyd-aelodau cabinet yn aelodau hefyd er mwyn derbyn sicrwydd fod y gwaith yn mynd ymlaen ac i herio, cefnogi a sicrhau adnoddau i gyflawni.

Ers cyhoeddi'r Adroddiad 'Cyfiawnder trwy ein Dewrder', mae Cynllun Ymateb newydd yn cael ei lunio. Mae pob argymhelliad yn cael sylw yn y cynllun gweithredu o dan 7 thema a hynny yn cyd fynd gyda themâu yr adroddiad 'Cyfiawnder trwy ein Dewrder'. Mae'r gwaith wedi cychwyn ac mae llawer mwy i'w wneud.

Mae Grŵp Sicrwydd wedi ei sefydlu gan Weinidogion Cymru, ac ym mis Tachwedd fe wnaeth Arolygaeth Gofal Cymru ac Estyn gynnal adolygiad ar y cyd, gan edrych ar drefniadau diogelu, llais y plentyn, y ffordd rydym yn cydweithio gydag asiantaethau eraill megis yr heddlu, ac ar lywodraethiant, hyfforddiant a chefnogaeth staff ar draws yr Adrannau Plant ac Addysg.

Y mwyaf o lygaid ar y gwaith yma y gorau, yn fy marn i ac fe fydd y Cynllun Ymateb newydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, a hefyd i Bwyllgorau Craffu Gofal, ac Addysg ac Economi arbennig yn y flwyddyn newydd gan roi cyfle i Gynghorwyr roi eu mewnbwn gwerthfawr.

Mae'n gywilydd cenedlaethol fod argymhellion adroddiad Waterhouse a gyhoeddwyd yn 2000, a Clywch yn 2004 heb eu gweithredu'n llawn. Bydd gwaith ddi-ildio a diflino gan y Cyngor yma i sicrhau fod argymhellion a chanfyddiadau 'Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder' yn cael eu gwireddu'n llawn, heb esgusodion. Ni fyddaf yn cuddio rhag fy nghyfrifoldeb fel arweinydd, fy mlaenoriaeth yw adfer ymddiriedaeth a gwneud popeth o fewn ein gallu i ddiogelu plant Gwynedd. Does dim byd yn bwysicach i mi ac i bawb yn ein Sir na diogelwch ein plant.

Dyma enghreifftiau o rai pethau sydd wedi digwydd neu sydd ar waith dros gyfnod amser – samplau bychain iawn yw'r rhain ac mae dros 200 o weithredoedd yn y rhaglen waith manwl y tu cefn i'r Cynllun Ymateb:

Beth sydd eisoes wedi digwydd?	• Archwiliad wedi ei gynnal o achosion lle mae mwy nag un cyfeiriad am bersonau mewn swydd o ymddiriedaeth • Cynyddu amllder ymweliadau ansawdd diogelu ysgolion
--------------------------------	--

	• ‘Grooming’ wedi ei ychwanegu i becyn hyfforddi diogelu i ysgolion • Penodi Swyddog Hyrwyddo Diogelu newydd er mwyn codi ymwybyddiaeth o hyfforddiant diogelu ar draws y Cyngor • Mae gweithiwr cymdeithasol yn ymweld â phob plentyn sy’n ymwneud â chyfeiriad ac yn gwrandao arnynt.
Beth fydd yn cael ei gyflawni yn y 3 mis nesaf?	• Hyfforddiant i staff i adnabod a chofnodi newidiadau mewn ymddygiad plant all fod yn arwydd o ‘grooming’ neu gamdriniaeth • Polisi Llais y Plentyn wedi ei ddatblygu a’r cam nesaf fydd ei fabwysiadu’n ffurfiol • Cynyddu adnoddau (staff) o fewn y Tîm Diogelu a Llesiant Addysg • Polisi Canu’r Gloch newydd i’w fabwysiadu’n ffurfiol
Beth sydd yn digwydd yn y 3-12 mis nesaf	• System newydd i ysgolion adrodd ar bryderon yn cael ei gyflwyno • Ymateb i unrhyw newidiadau cenedlaethol i’w cyflwyno yn ystod y cyfnod hwn • Rhaglen hyfforddiant wedi gwreiddio i sicrhau bod Cyngor Gwynedd yn sefydliad ‘Trawma Wybodus’ • Cyngor Gwynedd yn gweithio at sicrhau statws Sir ‘Plentyn Gyfeillgar’

(3) Cwestiwn Y Cynghorydd Louise Hughes

Mae Sul y Cofio yn ddiwrnod cenedlaethol o fyfrio dwys, gan anrhydeddu'r rhai a wasanaethodd ac a dalodd yr aberth eithaf dros y Rhyddid rydyn ni'n ei fwynhau heddiw. Mae'n ddyled na allwn byth ei had-dalu. A wnaiff y cyngor hwn gyhoeddi bod parcio am ddim ar Sul y Cofio ym meysydd parcio Cyngor Gwynedd i'r rhai sy'n dymuno talu teyrnged, yn unol ag Awdurdodau Lleol eraill?

Ateb yr Aelod Cabinet dros Amgylchedd, Y Cynghorydd Craig ab Iago

Mae Cyngor Gwynedd yn cydnabod yn llawn arwyddocâd a difrifoldeb Sul y Cofio.

Byddwn yn croesawu trafodaeth gyda'r Cynghorydd Louise Hughes a'r swyddogion perthnasol i ystyried y cais hwn ymhellach.

Byddai'r drafodaeth yn edrych ar ymarferoldeb o allu gweithredu trefniant o'r fath a'r goblygiadau sydd yn gysylltiedig â hynny.

(4) Cwestiwn Y Cynghorydd Rhys Tudur

O ystyried bod:

- Cyngorwyr ar y pwyllgorau craffu a'r pwyllgorau eraill yn y Cyngor yn cynnig sylwadau adeiladol a gwerthfawr ar yr eitemau a drafodir.
- Canfyddiadau a sylwadau'n cael eu cofnodi yn ffurfiol gyda'r bwriad o'u dwyn yn gyflawn i sylw y Cabinet a'r Swyddogion.
- Yn rhy aml pan ddaw'r eitemau rheini gerbron y Cabinet y cwbl a gofnodir ar raglen y Cabinet yw ychydig frawddegau cwta neu ni chynhwysir unrhyw sylw gan gynghorwyr, ee ar faterion megis
 - Adroddiad ar lesiant staff

- Strategaeth Toiledau
- Cynllun Gweithredu Tai
- Eitemau y Pwyllgor Polisi Cynllunio.

Onid oes yma ddangos diffyg parch at farn/argraffiadau Cynghorwyr ac anwybyddu llais Aelodau nad ydynt yn aelodau o'r Cabinet?

Ateb yr Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol a Chyfreithiol, y Cyngorydd Llio Elenid Owen

Diolch am y sylwadau a'r cwestiwn.

Mae cyflwyno unrhyw adroddiad ar gyfer penderfyniad gan y Cabinet yn gofyn am gyflwyno gwybodaeth drylwyr. Mae'n rhaid i'r Cabinet roi ystyriaeth i nifer o ffactorau wrth wneud pob penderfyniad (ee Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, cydraddoldeb, yr iaith Gymraeg, ardrowiad economaidd-gymdeithasol ayyb) yn ogystal a sylwadau unrhyw ymgynghori ee gyda phwyllgor craffu neu'r cyhoedd.

Pan fo pwyllgor neu weithgor wedi ystyried mater cyn iddo gael ei gyflwyno er penderfyniad i'r Cabinet, disgwylir i wybodaeth gael ei gynnwys yn yr adroddiad. Mae canllawiau trylwyr a thempled penodol wedi eu creu ar gyfer cyflwyno adroddiad i Cabinet, sy'n mynegi'r uchod yn glir.

Mae'n braf gweld dy sylwadau cadarnhaol am y gwaith craffu, ac rwy'n ymwybodol fod cryn waith wedi ei wneud gan y Pwyllgorau Craffu i finio'r argymhellion a gyflwynir i'r Aelodau Cabinet. Mae'n bwysig cofio mai sylwadau'r pwyllgor, ac nid unigolion sy'n cael eu cyflwyno.

Yn ogystal, mae gwaith wedi digwydd i ddatblygu trefn lle mae Cadeirydd y Pwyllgor Craffu yn derbyn gwahoddiad i fynychu cyfarfod y Cabinet pan fo eitem wedi ei blaen graffu i ymhelaethu ar drafodaeth a sail penderfyniad y pwyllgor. Mae'n ddyddiau cynnar ar y datblygiad yma, ond rwy'n hyderus ei fod yn gam positif er sicrhau mewnbwn y pwyllgorau craffu.

Rwy'n cydnabod fod anghysondeb yng nghynnwys adroddiadau i Cabinet ar hyn o bryd, mae enghreifftiau da o gyfeirio at waith y craffwyr ac/neu aelodau'r Gweithgor Polisi Cynllunio mewn adroddiadau Cabinet, ac enghreifftiau gwan hefyd. Mae lle i ni fel Aelodau Cabinet edrych ar ei wella i'r dyfodol.

Yn sicr nid oes bwriad i anwybyddu llais Aelodau nad ydynt yn Aelodau Cabinet na dangos diffyg parch at farn ac argraffiadau'r pwyllgorau neu weithgorau perthnasol.

(5) Cwestiwn Y Cyngorydd Elin Walker Jones

A ninnau newydd nodi diwrnod y Rhuban Gwyn, a thrais yn erbyn merched a menywod yn parhau i fod yn argyfwng cenedlaethol, pa gynnydd mae Cyngor Gwynedd wedi ei wneud i ddod yn awdurdod sy'n wybyddus o drawma?

Ateb yr Is-Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Blant a Cefnogi Teuluoedd Menna Trenholme

Diolch am y cwestiwn. Mae'r Cyngor eisoes yn sefydliad achrededig Rhuban Gwyn ers 2022. Eleni, unwaith eto, bu'r cyngor yn rhan o'r ymgyrch honno i ddileu trais yn erbyn merched, genethod a menywod. Canolbwyntiodd yr ymgyrch eleni ar y thema o annog dynion a bechgyn i godi llais yn erbyn trais yn erbyn merched a menywod. Diolch i fy nghyd-aelod y Cynghorydd Llio Elenid Owen, am arwain ar yr ymgyrch honno.

Tu hwnt i Ddiwrnod y Rhuban Gwyn ac yng nghyd-destun yr argyfwng cenedlaethol sy'n parhau o ran trais yn erbyn merched a menywod, mae'n hanfodol ein bod yn gwneud popeth o fewn ein gallu fel Cyngor i weithio mewn modd sy'n diogelu ac yn parchu profiadau'r rhai sy'n byw gyda thrawma. Mae dod yn awdurdod sy'n wybyddus o drawma yn rhan o hynny.

Er ein bod ar ddechrau'r daith fel Cyngor, mae gwaith pwysig eisoes ar y gweill. Yn ddiweddar, cynhaliwyd gwaith mapio ar draws pob adran i ddeall y sefyllfa bresennol. Mae'r ymatebion yn dangos bod diddordeb a chydabyddiaeth o'r angen i ddatblygu dull trawma-wybodus, ac yn adnabod bylchau clir, yn enwedig o ran dealltwriaeth a hyder staff o drawma, a chysondeb hyfforddiant yn y maes.

Serch hynny, mae gennym elfennau cryf i adeiladu arnynt. Mae gwaith ardderchog yn digwydd eisoes mewn gwasanaethau sy'n gweithio'n agos gyda phobl sy'n profi trawma megis gwasanaethau digartrefedd, cefnogi ffoaduriaid a rhai timau o fewn gwasanaethau oedolion a phlant. Mae sector addysg Gwynedd hefyd mewn lle da gyda dros 1,000 o staff ysgolion wedi derbyn hyfforddiant trawma-wybodus lefel staff cyfan, ac mae bron hanner ysgolion y sir bellach â staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant Diploma arbenigol.

Fel aelod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn, rwyf yn falch o nodi fod y Bwrdd wedi adnabod ymarfer trawma-wybodus fel blaenoriaeth allweddol. Mae'r cydweithio hwn yn cynnig cyfle gwirioneddol i ni ddysgu o brofiadau ein partneriaid, rhannu arferion da, a chydweithio a chydunio camau nesaf.

Yn sgil y gwaith mapio diweddar, mae'n glir ein bod angen cefnogi ein staff i gaffael y ddealltwriaeth, sgiliau a hyder i fod yn drawma wybyddus – a hynny ar draws adrannau'r cyngor. Ein bwriad felly yw datblygu pecyn, gyda chefnogaeth y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, o gyflwyniad sylfaenol i aelodau a gweithwyr rhengflaen, hyfforddiant i reolwyr, ac hyfforddiant arbenigol i dimau rheng flaen sy'n gweithio gyda phobl sydd wedi profi trawma. Rydym am ddatblygu pecyn cefnogi a dysgu fydd yn sicrhau dull cyson ar draws y sefydliad a lleihau'r angen i adrannau gomisiynu hyfforddiant yn unigol.

Rydym hefyd yn archwilio opsiynau achredu ffurfiol a allai gryfhau a cefnogi ein hymrwymiad fel sefydliad. Fodd bynnag, rydym yn glir mai'r hyn sy'n bwysicaf yw meithrin diwylliant trawma-wybodus go iawn yn ein gwaith o ddydd i ddydd, ac nid sicrhau bathodyn neu label yn unig.

Felly, er ein bod ar y camau cynnar, mae gennym sail gadarn, partneriaethau cryf yn rhanbarthol, a gwaith cynllunio clir ar droed. Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i symud ymlaen tuag at fod yn sefydliad sy'n wirioneddol wybyddus o drawma er mwyn gwneud ein gwasanaethau'n fwy diogel, tosturiol ac ymatebol i bawb, yn enwedig y rhai sydd wedi profi trais a thrawma.

(6) Cwestiwn Y Cynghorydd Beca Roberts

A all yr Aelod o'r Cabinet gadarnhau faint o gyllid sydd wedi'i gynhyrchu drwy gytundebau Adran 106 ers Mai 2022, a faint o'r cyfanswm hwnnw sy'n parhau heb ei ymrwymo neu heb ei ddyrannu?

Ateb yr Aelod Cabinet dros Amgylchedd, y Cynghorydd Craig ab Iago

Ers Mai 2022, mae cyfanswm o £348,516 wedi ei gyflwyno i'r Cyngor fel cyfraniadau ariannol yn gysylltiedig â chytundebau a gwblhawyd yn unol â darpariaethau Adran 106 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (fel y'i diwygiwyd).

Mae cytundeb Adran 106 yn gongtract cyfreithiol rhwng y datblygwr (neu nifer o fudd-ddeiliad) a'r Cyngor, fel Awdurdod Cynllunio Lleol, sydd yn gweithredu law yn llaw gyda chaniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad. Mae cytundebau o'r fath yn ei gwneud yn ofynnol i rwymedigaethau cynllunio penodol gael eu gwneud wrth weithredu ar ganiatâd cynllunio.

Felly mae'r holl gyfraniadau ariannol sydd wedi eu derbyn wedi eu hymrwymo, gan fod cytundebau o'r fath yn benodol yn datgan ac yn dyrannu sut mae'r arian yn cael ei wario.

Gall cyfraniadau fel hyn fod ar gyfer cyfarch anghenion megis addysg, gwelliannau ffyrdd, darpariaeth cyfleusterau chwarae a hynny er mwyn goresgyn effeithiau datblygiad ar yr ardal.

Mae gofynion cyfreithiol yn ymwneud â'r defnydd o gytundebau Adran 106, a gellir ond eu defnyddio os ydynt yn cwrdd â'r profion statudol. Mae'n rhaid i unrhyw rwymedigaeth cynllunio fod yn:

1. angenrheidiol i wneud y datblygiad yn dderbyniol o safbwynt cynllunio;
2. yn uniongyrchol gysylltiedig â'r datblygiad; ac yn
3. gysylltiedig yn deg ac yn rhesymol o ran graddfa a math.

Gellir cadarnhau felly fod yr holl arian wedi ei ymrwymo neu ei ddyrannu.

(7) Cwestiwn Y Cynghorydd Gruffydd Williams

Yn dilyn y ffaith bod erthygl 4 wedi ei ddiddymu gan y Barnwr Ustus Eyre o ganlyniad i'r hyn a ddywedodd "fod yna gamarwain Sylweddol gan Swyddogion y Cyngor hwn", a fedr y Cyngor ymddiheuro i ymgyrchwyr sydd wedi brwydro mor galed i gael erthygl 4 mewn grym?

Ateb yr Aelod Cabinet dros Amgylchedd, y Cynghorydd Craig ab Iago

Fel Cyngor, rydym yn benderfynol o wneud popeth yn ein gallu i sicrhau fod gan bobl Gwynedd fynediad at dai addas yn eu cymunedau. Dyna pam yr ydym wedi cymryd cyfres o gamau rhagweithiol – gan gynnwys cyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 – i reoli'r nifer sylweddol o gartrefi sy'n cael eu colli i fod yn ail gartrefi neu'n lety gwyliau tymor-byr.

Dangosodd ymchwil cyn cyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 fod 65% o aelwydydd Gwynedd wedi'u prisio allan o'r farchnad dai, gyda'r broblem yn hyd yn oed fwy difrifol mewn cymunedau lle mae cyfran uchel o dai gwyliau.

Fel y bydd yr Aelod yn ymwybodol, mae'r Cyngor hwn wedi arwain y ffordd yn y maes yma gan fod yr Awdurdod Cynllunio cyntaf yng Nghymru i gyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 fel modd o reoli'r defnydd o dai fel ail gartrefi a llety gwyliau. Rydw i'n falch ein bod yn barod i fentro a gwneud popeth yn ein gallu i sicrhau fod gan bobl Gwynedd fynediad at gartrefi addas yn eu cymunedau, yn sicr nid wyf am ymddiheuro am hynny.

Wrth gwrs, rydym yn hynod siomedig gyda phenderfyniad y Barnwr i wrthod ein cais ar lafar am yr hawl i apelio ei ddyfarniad, a bod Cyfarwyddyd Erthygl 4 wedi ei ddiddymu yn ardal awdurdod cynllunio lleol Gwynedd. Byddwn felly'n bwrw ymlaen i gychwyn proses apêl ysgrifenedig i'r Llys Apêl i amddiffyn ein penderfyniad i gyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 yng Ngwynedd.

Bydd y cais hwn yn cael ei gyflwyno yn fuan. Gan ein bod yn bwriadu apelio'r penderfyniad, mae'r broses gyfreithiol cysylltiedig yn parhau, ac mae'r achos cyfreithiol hwn yn un byw. Ni fyddai'n briodol i mi roi unrhyw sylw pellach ar yr achos ar y pwynt yma.

(8) Cwestiwn Y Cynghorydd Delyth Lloyd Griffiths

Mae y Cyngor yn berchen ar 39 o fan-ddaliadau gyda nifer ohonynt yn fy ward i yn Rhydymain. Yr wyf wedi cael nifer fawr o etholwyr yn cysylltu â mi yn ystod y flwyddyn yma. Mae cyflwr y tai annedd a hefyd adeiladau fferm angen gwaith sylweddol cynnal a chadw.

Deallaf fod y Cyngor wedi penodi cwmni proffesiynol preifat i asesu'r gwaith sydd angen ei gyflawni. Hoffwn wybod gan Aelod Cabinet, beth yw amserlen y rhaglen waith ar gyfer gwario'r arian sydd wedi ei glustnodi gan y Cabinet ar gyfer gwneud gwelliannau sylweddol ar yr anheddau a hefyd yr adeiladau fferm?

Ateb yr Aelod Cabinet dros Dai ac Eiddo, y Cynghorydd Paul Rowlinson

Hoffwn ddechrau trwy amlygu fod yr arian a glustnodwyd tuag at gyfarch gwelliannau i'r Stad Fan-ddaliadau wedi'i ddyrannu'n benodol ar gyfer uwchraddio safonau'r tai, a hynny fel rhan o Gynllun Gweithredu Tai'r Cyngor. Bydd unrhyw elfennau cynnal a chadw sy'n ymwneud â'r adeiladau fferm yn destun trafodaethau pellach rhwng swyddogion y Cyngor a'r tenantiaid, gan amrywio yn unol â chynnwys y tenantiaethau.

Fe ymgwymerwyd â'r dasg o asesu'r Rhaglen Waith sydd i'w chyfarch fel rhan o'r buddsoddiad ariannol yma gan swyddogion mewnol, gyda chynnwys y rhaglen yn seiliedig ar ddeilliannau arolygon cyflwr mewnol. Nid oes cwmni preifat wedi bod ynghlwm â'r dasg o asesu'r gwaith sydd i'w gyflawni.

O ran amserlen ar gyfer ymgymryd â'r Rhaglen Waith, fe anelir i ddechrau ar wedd gyntaf y Rhaglen yn y flwyddyn newydd, gyda'r Rhaglen yn ei chyfanrwydd wedi ei gosod dros gyfnod o ddwy flynedd.

Mae'r holl denantiaid wedi eu hysbysu o'r ymrwymiad ariannol a wnaed fel rhan o'r Cynllun Gweithredu Tai, ac mae gohebiaeth bellach wedi ei anfon at y tenantiaid hynny fydd yn derbyn gwaith ar eu daliadau fel rhan o wedd gyntaf y rhaglen.

Pe bai gan unrhyw denant bryderon penodol, hoffwn eu hannog i gysylltu gyda'r swyddogion perthnasol yn y Cyngor yn unol a'r drefn arferol.